

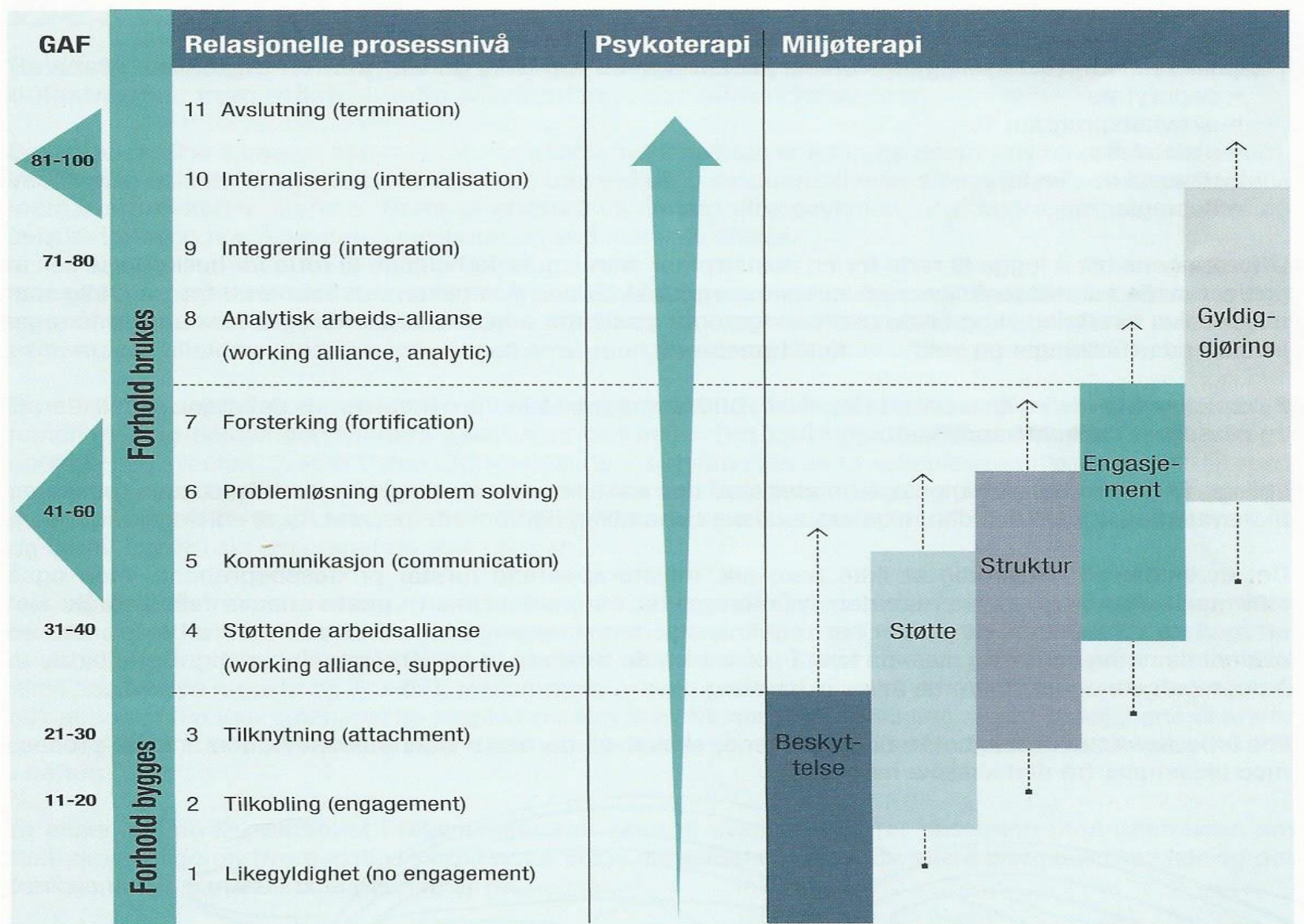
Miljøterapi ved avd. Tidlig psykosebehandling.

GAF og Gunderson

- Miljøterapi i døgnenhet er systematisk og gjennomtenkt tilretteleggelse av miljøet
- Rutiner og planer for hele døgnet som fremmer den enkeltes bedring og disse endres i takt med bedringen
- Individuell behandling ut ifra situasjon og funksjons og symptomnivå. Nødvendig for å sikre mestring og derigjennom en positiv utvikling i sykdomsforløpet
- * Som bakgrunn for de miljøterapeutiske tiltakene tar vi utgangspunkt i Gunderson-modellen

- Den miljøterapeutiske tilnærmingen er avhengig av i hvilken symptom- og funksjonsfase pasienten er i
- De fire symptomfasene blir beskrevet som:
 - * akutfase
 - * subakutt fase
 - * tertiær fase
 - * postpsykotisk fasemed tilhørende miljøterapeutiske prosesser
- Pasientens GAF score er nyttig/viktig for å kartlegge hvilken fase i sykdomsforløpet pasienten befinner seg i og derved også hvilke miljøterapeutiske prosesser som bør vektlegges

GAF score	Symptom fase	Miljøterapeutisk prosess
1 - 30	Akutt fase	Beskyttelse
11 - 45	Subakutt fase	Støtte
25 - 55	Tertiær fase	Struktur
40 - 65	Postpsykotisk fase	Engasjement
55 - 90	Postpsykotisk fase	Gyldiggjøring

Erfaringene med GAF og Gunderson

- Sikrer at pasientene til enhver tid er i stand til å møte de krav og forventningene som stilles dem. Mindre konfrontasjoner? Mindre utageringer? Mindre bruk av tvangsmiddel?
- Sykdomsforløpet blir tydeliggjort

Erfaringene med GAF og Gundersen

- Personalet opplever det mer tilfredsstillende å jobbe så strukturert og metodisk.
Økt trygghet på at riktig tiltak iverksettes.
- Man slipper mye ”synsing”, og det er mindre uenigheter og diskusjoner rundt iverksetting av tiltak

Miljøterapi

Poststruktur

- Hensikten med poststrukturen er i størst mulig grad å skape trygghet og forutsigbarhet for pasienten.
- Miljøet blir mindre ”flytende”
- Kaos reduseres
- Pasienten skal føle seg trygt knyttet til omgivelsene.
- Pasienten gis trygghet for ikke å bli invadert eller overlatt til seg selv

Miljøterapi

Poststruktur

- For pasienten i miljøet synliggjøres denne poststrukturen ved blant annet:
- Døgnrytme
- Aktivitetsprogram
- Pleiefaktor

Miljøterapi

1 Beskyttelse

Bevisste planlagte handlinger og ytringer miljøet som sikrer fysisk velvære, og som letter belastningen med utilstrekkelig selvkontroll eller allmaktfølelse.

Beskyttelse skal:

- Hindre at pasienten skader seg selv eller andre
- Minske faren for fysisk forfall
- Styrke pasientens indre kontroll

Miljøterapi

1 Beskyttelse (forts)

Eksempler:

- Skjerming
- Sikre omgivelsene
- Fysisk omsorg (mat, stell, medisiner osv)

Miljøterapi

1 Beskyttelse (forts)

Beskyttelse er spesielt viktig for pasienter som er på et så lavt funksjonsnivå at de ikke greier å ivareta sine mest basale behov på en hensiktsmessig måte.

Dette gjelder pasienter med stor psykotisk uro, aggressive, suicidale, selvdestruktive, og maniske pasienter.

For høy grad av beskyttelse over lang tid kan undertrykke initiativ og håp og kan øke Opplevelse av isolasjon

Miljøterapi

2 Støtte

Bevisste planlagte handlinger og ytringer i Miljøet som fører til at pasienten føler seg Bedre og mer fornøyd, og som øker selvfølelsen.

Støtte skal:

- Bidra til at miljøet oppleves som et tilflukt sted
 - Bidra til at følelsen av angst og fortvilelse avtar
 - Hjelp pasienten til å utføre gjøremål han eller hun mestrer
- * Legge til rette for at pasienten gradvis kan ta nye utfordringer (hvor et bra resultat er nokså sikkert).

Miljøterapi

Støtte

- Støtte til aktuelle tjenester (tur, innkjøp, osv)
- Tilgjengelighet, oppmerksomhet, råd, beroligelse / trøst, oppmuntring.

Støtte er spesielt viktig for redde og deprimerte pasienter og for pasienter på vei ut av psykotiske opplevelsesformer.

For mye støtte over for lang tid kan forsterke pasientens følelse av utilstrekkelighet og avhengighet

Miljøterapi

3 Struktur

Bevisste planlagte ytringer og handlinger (rutiner) i miljøet som skaper forutsigbarhet over tid (dager og uker) og som skaper forutsigbarhet for sted og institusjon.

*Struktur skal:

- * Gjøre miljøet mindre flytende, minske kaos.
- Få pasienten til å føle seg trykt knyttet til omgivelsene.
- * Fremme forandring i sosialt uheldige symptomer og handlingsmønstre

Miljøterapi

3 Struktur (forts)

- Hjelp pasienten til å se konsekvensene
- Bremse på tendenser til å reagere ut vonde følelser og impulser
- Gi trygghet for å ikke bli invadert eller overlatt til seg selv
- Døgnplan, ukeplan, tidsangivelse av oppholdet?
- Møter: Informative, pedagogiske, terapeutiske.
- Økonomistyring (navneskilt??).

Miljøterapi

Struktur

- Vektlegging av struktur er viktig for alle psykotiske tilstander, ikke minst for pasienter på et slikt funksjonsnivå at de har behov for både beskyttelse og engasjement (eks, psykose i bedring)
- Innenfor poststrukturen bør vi tilstrebe å ha fortløpende vurdering av funksjonsnivået til den enkelte pasient og vektlegge struktur ut fra individuelle behov. (Evaluering miniteam).

Miljøterapi

4 engasjement

Bevisste planlagte handlinger og ytringer i miljøet som fører til at pasienten knytter seg aktivt til sitt sosiale miljø (innenfor og utenfor avdelingen) og "lever" i dette

Engasjement skal:

- Motvirke pasientens passivitet og uselvstendighet
- Oppmuntre til sosiale ferdigheter, og utvikle følelse av mestring.
- Vektlegge verbalisering og ansvar, muliggjøre konfrontasjoner

Miljøterapi

4 engasjement

Engasjement over tid.

- Virke jeg styrkende (stimulerer tenkningsevnen og evnen til planlegging)
- Utvikle handlekraft
- Modifiserer uheldige samhandlingsmønstre.

Miljøterapi

4 engasjement

- Gruppetrening
- Pasient ledede grupper
- Åpne dører
- Deltagelse i aktiviteter utenfor avd, ergoterapi
- Reelle valgmuligheter.

Engasjementprosesser er viktige for pasienter i postpsykotiske tilstander, samt personlighetsforstyrrelser og nevrotiske pasienter. For sterk vektlegging på engasjement over for lang tid kan føre til at noen pasienter føler seg invadert. Andre kan bli uselvstendige

Miljøterapi

5 Gyldiggjøring (validering, bekreftelse)

Bevisste og planlagte prosessersom bekrefter pasientens individualitet og egenart.

Disse prosessene:

- Tillater pasientene å utrykke sin lidelse
- Legger til rette for at pasienten bedre kan forstå egen utilstrekkelighet og regresjon.
- Gir rom for å tolerere / akseptere avvik, tap og ensomhet.

Miljøterapi

5 Gyldiggjøring (validering, bekreftelse)

”Gyldiggjøring” kan:

- Hjelp pasienten å utvikle større toleranse for nærhet.
- Utvikle selvfølelse, selvstendighet og selvtillit
 - Bidra til en mer konsolidert identitet.

Miljøterapi

5 Gyldiggjøring

- Individuelle behandlingsprogram
- Hyppige samtaler på tomannshand
- Utfordre pasienten til å utvide grensene sine
- Gi symptomer mening
- Vise respekt for pasientens behov for å være alene.
- Gi pasienten anledning til å misslykkes

Miljøterapi

5 Gyldiggjøring

Pasienter som kan nyttiggjøre seg disse prosessene er pasienter som i stor grad kan ivareta egne behov.

Disse kan være schizofrene med potensiale for integrering av psykosen (en del persolighetsforstyrrede, samt nevrotiske pasienter).

Bruk av gyldiggjørings prosesser forutsetter at det i miljøet er en felles kunnskap av pasientens historie, aktuell funksjonsnivå og symptombilde

Miljøterapi

Terapeutiske funksjoner i miljøet.

- 1 Beskyttelse ----- Containment
- 2 Støtte ----- Support
- 3 Struktur ----- Strtuktur
- 4 Engasjement ----- Involvement
- 5 "Gyldiggjøring ----- Validation

